

OD REDAKCJI

Szanowne Czytelniczki i Szanowni Czytelnicy,

oddajemy w Państwa ręce trzeci w 2023 r. numer kwartalnika „Radca Prawny. Zeszyty Naukowe”. Zgodnie z informacją zamieszczoną w poprzednim numerze staraliśmy się, aby również to wydanie „Zeszytów” stanowiło pod względem tematycznym spójną całość i koncentrowało się na problemach prawnych występujących w ramach pokrewnych gałęzi i dziedzin prawa. Najnowszy numer kwartalnika ma wyraźny rys prywatnoprawny, a opublikowane w nim artykuły w przeważającej mierze omawiają zagadnienia z zakresu szeroko rozumianej cywilistyki. W numerze znajdziecie Państwo w pierwszej kolejności opracowania dotyczące odpowiedzialności cywilnoprawnej, prawa umów oraz prawa spółek. Podkreślić trzeba, że zawarta w prezentowanych artykułach pogłębiona analiza dotychczasowego dorobku doktryny i orzecznictwa podsumowuje i systematyzuje poglądy oraz stanowi kanwę dla ważkich spostrzeżeń czynionych przez autorów. Mamy więc nadzieję, że będą one cenną pomocą dla rozwiązywania problemów, jakie stają przed radcami prawnymi w ramach prowadzonej przez nich praktyki. Co również warto podkreślić, poruszona w niektórych opracowaniach tematyka wykazuje wyraźny walor nowości – jak można przypuszczać – „Zeszyty Naukowe” są jednym z pierwszych publikatorów naukowych poświęconych tym zagadnieniom (odpowiedzialność w związku z wprowadzeniem strefy czystego transportu).

Cennym uzupełnieniem problematyki materialnoprawnej są również zawarte w niniejszym numerze rozważania dotyczące procedury cywilnej w sprawach z zakresu prawa spółek i własności intelektualnej, a także artykuł z zakresu aspektów prawnych funkcjonowania samorządu radców prawnych, artykuł dotyczący Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, glosa, sprawozdanie z konferencji naukowej oraz przegląd orzecznictwa.

Tekst otwierający aktualny numer „Zeszytów Naukowych”, autorstwa Bartosza Kucharskiego, „Ewolucja odpowiedzialności za niedostosowanie umowy ubezpieczenia do wymagań i potrzeb klienta w orzecznictwie sądowym”, koncentruje się na wynikającym z ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1111) o dystrybucji ubezpieczeń obowiązku dostosowania umowy ubezpieczenia do wymagań i potrzeb klienta (art. 8 ust. 3). Autor charakteryzuje zasady odpowiedzialności za niedostosowanie umowy ubezpieczenia do wymagań i potrzeb klienta przed wejściem w życie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, jak i po jej wprowadzeniu. Odnosząc się do orzecznictwa, dokonuje ciekawego z praktycznego punktu widzenia spostrzeżenia o niedostrzeganiu przez praktykę istotnych walorów nowej regulacji ułatwiających dochodzenie roszczeń w przypadku niedostosowania umowy ubezpieczenia do wymagań i potrzeb klienta.

W kolejnym artykule, napisanym przez Jakuba Ziętego, „Odpowiedzialność odszkodowawcza w związku z wprowadzeniem strefy czystego transportu”, autor rozważa cywilnoprawne konsekwencje implementacji do polskiego porządku prawnego aktów prawnych Unii Europejskiej związanych z ochroną środowiska, w tym m.in. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (Dz.Urz. UE L 307 z dnia 28 października 2014 r.). W tym kontekście koncentruje się na cywilnoprawnych skutkach ustanowienia stref czystego transportu zgodnie z art. 39–40 ustawy z dnia 18 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1083 ze zm.), rozważając, czy gmina lub Skarb Państwa będą ponosić odpowiedzialność za ewentualną szkodę, jaką poniosą podmioty w związku z wprowadzeniem strefy czystego transportu. Warto podkreślić, że jest to jedno z pierwszych opracowań tej problematyki i pozwala na spojrzenie na strefy czystego transportu z innej niż tylko administracyjnoprawna perspektywy.

Trzeci z artykułów, autorstwa Magdaleny Bławat, „Umowy adopcyjne zwierząt”, porusza ciekawą i coraz powszechniejszą zarówno w dyskursie społecznym, jak i prawniczym problematykę sytuacji zwierząt. Autorka koncentruje się na tzw. umowach adopcyjnych zwierząt, przez których pojęcie rozumie umowy cywilnoprawne o zasadniczym celu społeczno-gospodarczym, jakim jest przyjęcie przez określone osoby obowiązku osobistego sprawowania opieki nad oddanym im w tym celu zwierzęciem. W oparciu o orzecznictwo dokonuje wnikliwej analizy tytułowego zagadnienia, próbując ustalić charakter prawny umowy adopcyjnej w odniesieniu do umów nazwanych. Autorka krytycznie odnosi się do twierdzeń o podobieństwie umowy adopcyjnej z umową przechowania, wskazując, że wykazuje ona większe podobieństwo do umowy użyczenia i w następstwie w drodze analogii należałoby do umowy adopcyjnej stosować te przepisy Kodeksu cywilnego.

Artykuły czwarty i piąty zostały poświęcone problematyce handlowych spółek osobowych. Kanwą obu publikacji jest regulacja normatywna spółki jawnej. W pierwszym z artykułów autorzy – Jakub Janeta i Przemysław Katner, „Przejęcie majątku spółki – zagadnienia wybrane na tle orzecznictwa sądów powszechnych i Sądu Najwyższego”, dokonują analizy art. 66 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1467). Opracowanie wskazuje na liczne wątpliwości, jakie

ujawniły się w orzecznictwie i piśmiennictwie w odniesieniu do regulacji powództwa o przejęcie majątku spółki. Poczynając od kwestii *ratio legis* omawianego przepisu, przedmiotu przejęcia, zdolności przedmiotu do kontynuacji działalności spółki, zdolności do kontynuowania działalności czy wreszcie deskrypcji terminu „powód rozwiązania” w rozumieniu art. 66 k.s.h. oraz przyczyny rozwiązania spółki w rozumieniu art. 58 k.s.h.

W opracowaniu Daniela Dąbrowskiego pt. „Pozbawienie wspólnika spółki jawnej prawa reprezentacji spółki oraz prowadzenia jej spraw na drodze sądowej – zagadnienia wybrane” autor w oparciu o poglądy doktrynalne oraz orzecznictwo analizuje istotne tak z materialnoprawnego, jak i procesowego punktu widzenia zagadnienia, w tym w szczególności charakter uprawnień do prowadzenia spraw i reprezentacji, uprawnienia do domagania się pozbawienia innego wspólnika prawa prowadzenia spraw i reprezentacji, legitymacji czynnej i biernej czy skutków zapadłego orzeczenia.

Szósty artykuł to opracowanie Mateusza Balcerzaka pt. „Nowe przepisy dotyczące zabezpieczania roszczeń w sprawach własności intelektualnej (obowiązujące od 1 lipca 2023 r.)”. Celem artykułu jest omówienie i ocena przepisów postępowania zabezpieczającego, obowiązujących od 1 lipca 2023 r., dotyczących zabezpieczania roszczeń w sprawach własności intelektualnej w kontekście ryzyka wyrządzenia trudnej do naprawienia szkody, jeśli zabezpieczone roszczenie okazuje się niesłuszne. Zdaniem autora nowe przepisy zmierzające do ograniczenia wskazanego ryzyka poprzez dyrektywę nakazującą uwzględnianie prawdopodobieństwa unieważnienia prawa wyłącznego w innym toczącym się postępowaniu (art. 730¹ § 1¹ k.p.c.), nałożenie obowiązku informacyjnego na wnioskodawcę (art. 736 § 5 k.p.c.), wprowadzenie do postępowania zabezpieczającego elementu kontradyktoryjności (wysłuchanie obowiązanego – art. 755 § 2² k.p.c.) oraz pozbawiające ochrony wnioskodawcy, który złożył zbyt późno wniosek o zabezpieczenie, należy ogólnie ocenić pozytywnie.

Kolejnym, siódmym tekstem jest artykuł Kamila Dąbrowskiego pt. „O nieważności uchwał organów samorządów zawodowych – uwagi na przykładzie samorządu zawodowego radców prawnych” koncentrujący się na problematyce sprzeczności z prawem uchwał organów samorządów zawodowych w świetle koncepcji czynności konwencjonalnych.

W numerze znalazł się także tekst autorstwa Izabeli Pawłowskiej pt. „W obliczu konfliktu interesów. Nowelizacja Kodeksu Etyki Radców Prawnych” koncentrujący się na zmianach w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego wprowadzonych przez uchwałę nr 1/2022 z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie nowelizacji KERP Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych.

W dziale poświęconym glosom zamieszczamy publikację Rafała Stankiewicza stanowiącą krytyczną glosę do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 grudnia 2022 r., II GSK 1225/19. Kanwę dla przedmiotowej glosy stanowiło rozstrzygnięcie odnoszące się do wniosku o wpis na listę radców prawnych oraz dokonana w jego ramach ocena tzw. przesłanki rękojmiejowej. Zdaniem autora przesłanka ta powinna być ujmowana szeroko, także w kontekście umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego kandydata ubiegającego się o wpis na listę radców prawnych, nie zaś ograniczać się wyłącznie do sfery etyczno-moralnej.

Niniejszy tom dopełnia sprawozdanie z I Zjazdu Katedr, Zakładów i Zespołów Badawczych Nauki Administracji pt. „Założenia nauki o administracji” autorstwa Emilii Gulińskiej oraz tradycyjny przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego (za okres sierpień–październik 2023 r.) przygotowany przez Kacpra Milkowskiego.

W imieniu kolegium redakcyjnego
Jakub Janeta i Tomasz Scheffler